

Ledighetsbarometeret høsten 2024

Rapport fra medlemsundersøkelse gjennomført
av Arkitektenes fagforbund (AFAG)

Innhold

1	Om Ledighetsbarometeret høsten 2024	2
1.1	Bakgrunn	2
1.2	Gjennomføring	2
1.3	Justeringer/ endringer fra tidligere undersøkelser	2
2	Representasjon	3
2.1	Kjønn	3
2.2	Alder	3
2.3	Faggruppe	3
2.4	Sektor	4
2.5	Fylke	4
3	Arbeidsstatus	5
3.1	Sammenligning med høsten 2023, og våren 2024	5
4	Arbeidsledige	6
4.1	Arbeidsledighet fordelt på kjønn	6
4.2	Arbeidsledighet fordelt på alder	6
4.3	Arbeidsledighet fordelt på skandinavisk og ikke-skandinavisk morsmål	6
4.4	Årsak til ledighet	7
4.5	Lengde på arbeidsledighet	8
5	Permitterte	9
5.1	Permitterte fordelt på kjønn	9
5.2	Permitterte fordelt på alder	9
5.3	Permitterte fordelt på faggruppe	9
5.4	Permitterte fordelt på skandinavisk og ikke-skandinavisk morsmål	9
5.5	Lengde på permittering	9
5.6	Permittert tidligere	10
6	Nyutdannede	11

1 Om Ledighetsbarometeret høsten 2024

1.1 Bakgrunn

Høsten 2023 holdt vi vår første undersøkelse om ledighet blant våre medlemmer. Bakgrunnen for dette initiativet var en negativ utvikling i arbeidsmarkedet for ansatte i byggebransjen. I tillegg opplevde våre jurister en betraktelig økning i henvendelser fra våre medlemmer som varslet om permitteringer og oppsigelser. Arkitektenes fagforbund (AFAG) så behov for å tallfeste denne utviklingen.

Vi gjennomførte vår andre undersøkelse om ledighet våren 2024. Resultater fra de tidligere ledighetsbarometrene viste høye ledighetstall og permitteringer. Mest oppsiktsvekkende med funnene handlet blant annet om nyutdannedes manglende tilgang på arbeidsmarkedet. Funn fra ledighetsbarometeret høsten 2024 viste at halvparten av nyutdannede ikke var i arbeid. Av nyutdannede i arbeid svarte i tillegg over 20 prosent at de kun er ansatt i midlertidige stillinger.

For å følge utviklingen av arbeidssituasjonen blant medlemmene, har vi høsten 2024 gjennomført en ny undersøkelse på ledighet. Etter tilbakemeldinger fra forrige undersøkelsen har vi justert undersøkelsen noe.

1.2 Gjennomføring

Ledighetsbarometeret høsten 2024 er en digital undersøkelse som ble sendt til alle ordinære medlemmer av Arkitektenes fagforening. Undersøkelsen ble sendt til alle medlemmer per e-post den 7. oktober. Siste frist til å svare på undersøkelsen var fredag 1. november.

1.3 Justeringer/ endringer fra tidligere undersøkelser

Rapporten inneholder sammenligninger med resultater fra Ledighetsbarometeret 2023 og Ledighetsbarometeret våren 2024. Disse sammenligningene er basert på prosentandel. Vi har endret på formuleringer og oppbygning av undersøkelsen fra tidligere. Sammenligningene vi presenterer i rapporten er tilpasset disse endringene.

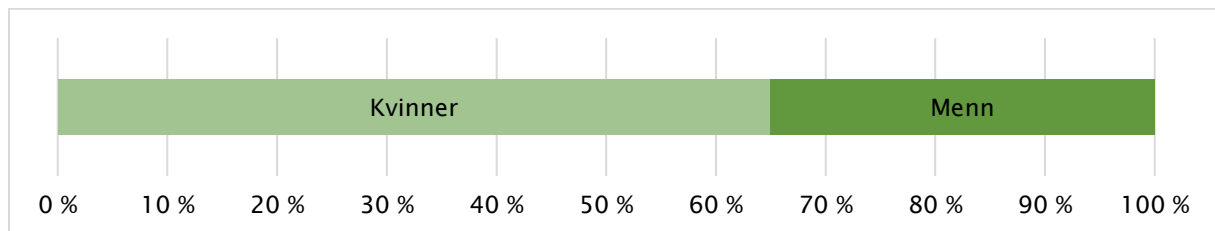
Ledighetsbarometeret høsten 2024 stilte spørsmål om respondenters morsmål. Vi har ikke kartlagt respondenters morsmål tidligere. I tillegg inkluderte vi for første gang spørsmål om trivsel på arbeidsplassen blant de som er i jobb i en faglig relevant stilling. Dette har vi også inkludert på bakgrunn av innspill fra medlemmer. Resultater på spørsmål om trivsel er ikke inkludert i denne rapporten.

2 Representasjon

1854 medlemmer har svart på undersøkelsen, sammenlignet med 1611 våren 2024 og 2357 høsten 2023. Yrkesgrupper som er representert i denne undersøkelsen er arkitekt, landskapsarkitekt, planlegger, interiørarkitekt, designere og «annet». Representasjon i undersøkelsen stemmer generelt godt med medlemsmassen i AFAG.

2.1 Kjønn

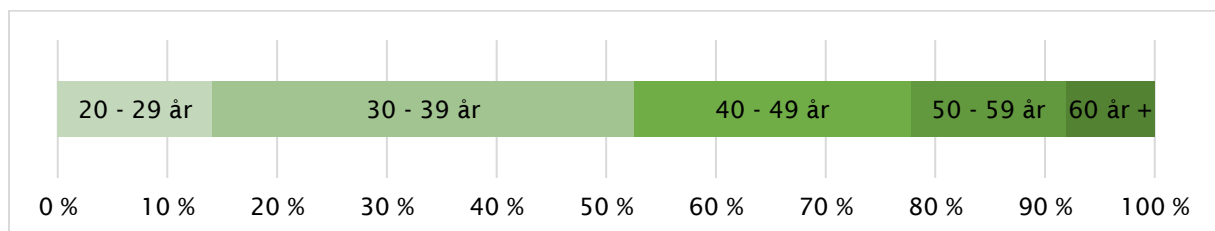
1197 kvinner og 656 menn har besvart undersøkelsen. Det vil si en fordeling på rundt 35 % menn og 65 % er kvinner. Sammenlignet med tidligere undersøkelser er det en noen høyere andel menn som har svart denne gangen enn tidligere.



Figur 1.: Kjønn.

2.2 Alder

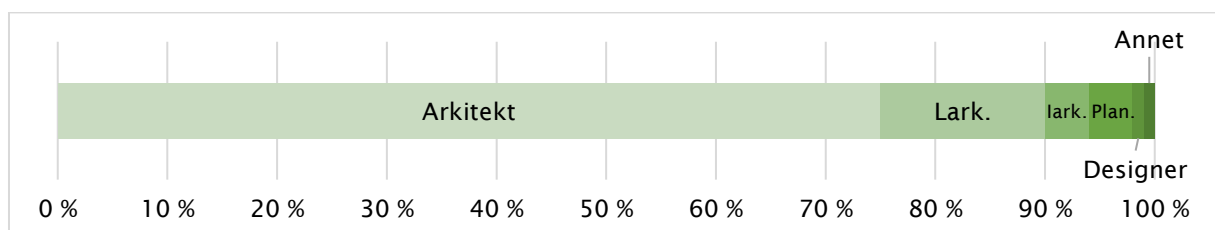
Alle aldersgrupper er godt representert i undersøkelsen. 248 respondenter er mellom 20 og 29 år, det utgjør en andel på 14 %. 695 respondenter er mellom 30 og 39 år, det utgjør en andel på 38 %. 451 respondenter er mellom 40 og 49 år, det utgjør en andel på 25 %. 260 respondenter er mellom 50 og 59 år, det utgjør en andel på 14 %. 152 respondenter er over 60 år, det utgjør en andel på 8 %.



Figur 2.: Alder.

2.3 Faggruppe

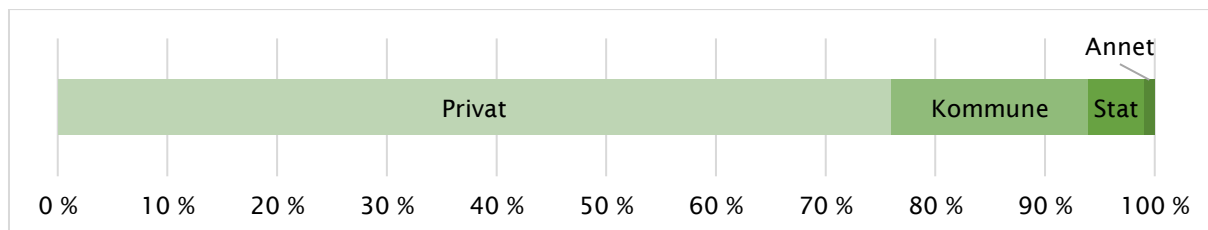
Majoriteten av respondentene er arkitekter. 1397 respondenter oppgir å være arkitekt, det utgjør en andel på 75 %. 270 respondenter oppgir å være landskapsarkitekt, det utgjør en andel på 15 %. 72 respondenter oppgir å være interiørarkitekt, det utgjør en andel på 4 %. 81 respondenter oppgir å være planlegger, det utgjør også en andel på rundt 4 %. 19 respondenter oppgir å være designer, det utgjør en andel på 1 %. 14 respondenter oppgir «annet» og det utgjør også en andel på rundt 1 %.



Figur 3.: Faggruppe.

2.4 Sektor

Omkring 76 % av respondentene i undersøkelsen arbeider i privat sektor. Rundt 18 % er ansatt i kommunesektoren og 5 % arbeider i statlig sektor.



Figur 4.: Sektor.

2.5 Fylke

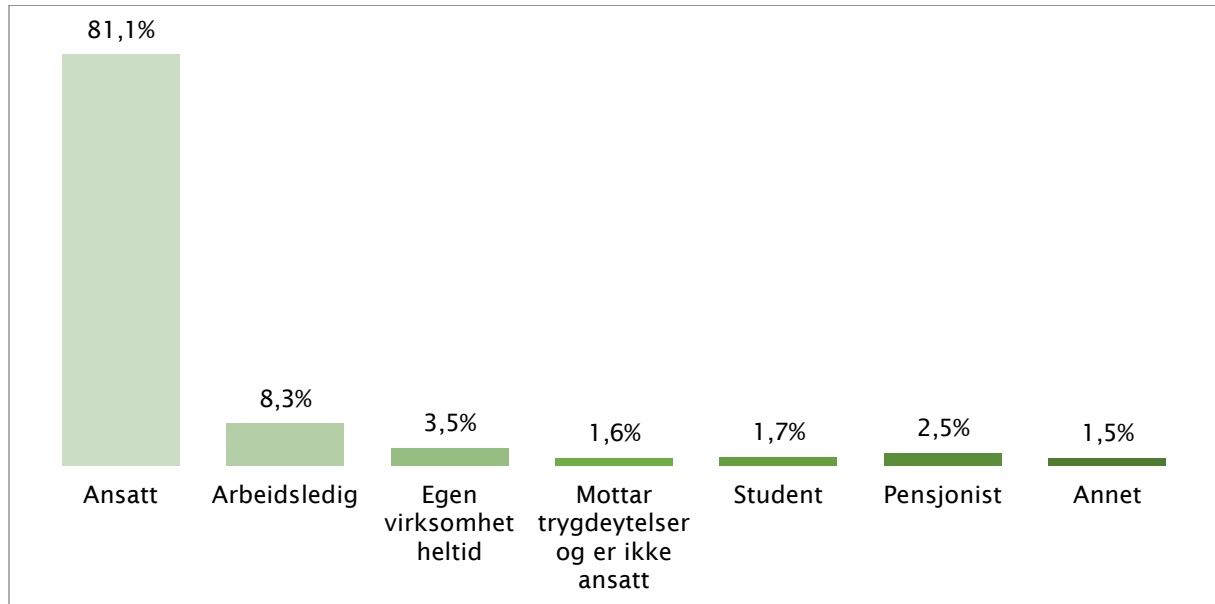
50 % av respondentene bor i Oslo, resten representerer øvrige fylker. Alle fylkene er representert i undersøkelsen med minimum 6 respondenter.

Fylke	Respondenter
Oslo	669
Trøndelag	237
Akershus	224
Vestland	166
Rogaland	73
Vestfold	43
Buskerud	40
Østfold	36
Troms	36
Innlandet	34
Møre og Romsdal	30
Agder	28
Telemark	25
Nordland	18
Finnmark	6

Tabell 1.: Fylke.

3 Arbeidsstatus

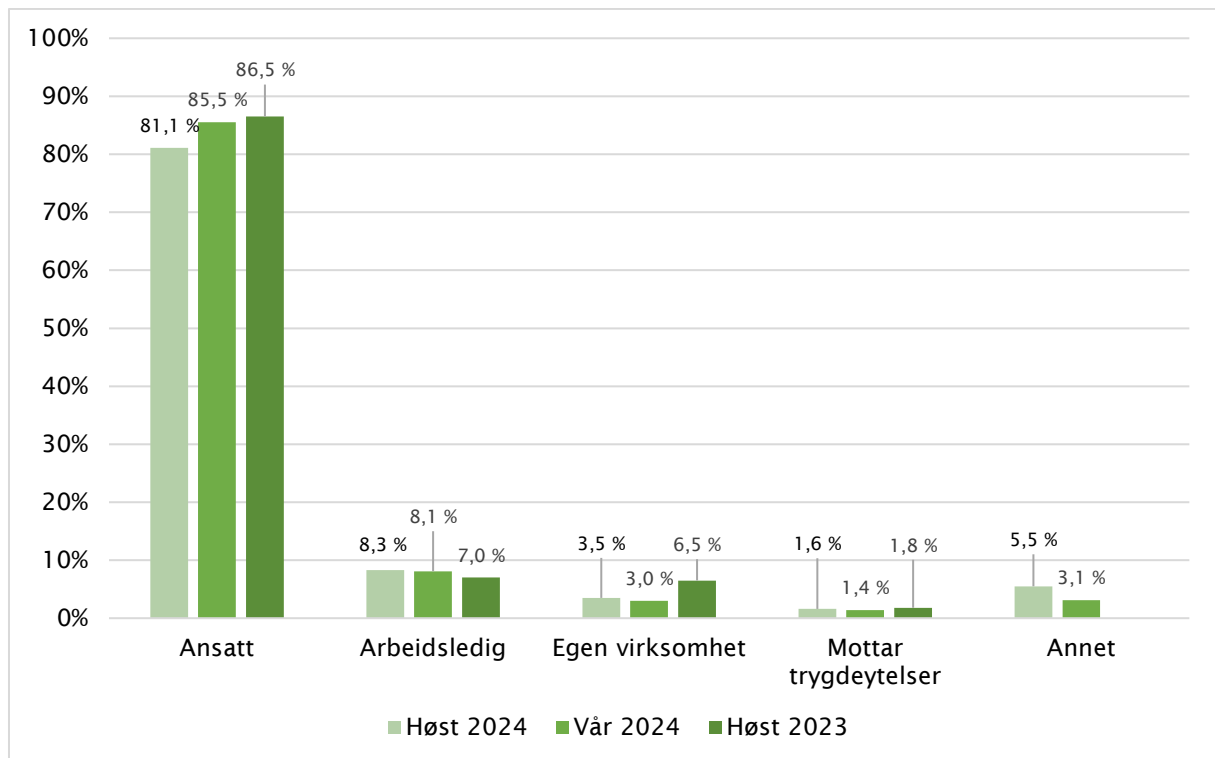
81 % av respondenter oppgir at de er ansatt. Av disse er i tillegg 98 % i en «faglig relevant stilling», og 97 % av ansatte er fast ansatt. 96 % av ansatte er fulltidsansatte. 8,3 % av respondentene oppgir å være arbeidsledig, 1,5% av de i jobb er i tillegg «i oppsigelsestid».



Figur 6.: Hva er din arbeidssituasjon?

3.1 Sammenligning med høsten 2023, og våren 2024

Sammenlignet med tidligere undersøkelser er andelen ansatte lavest ved siste undersøkelse, høsten 2024.



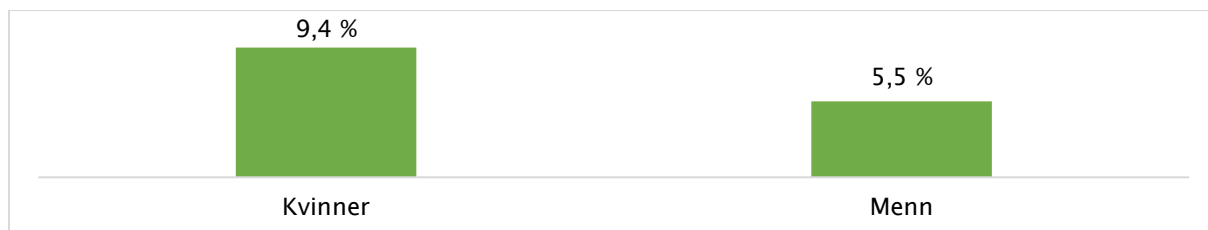
Figur 7.: Arbeidssituasjon, svar fra de tre undersøkelsene.

4 Arbeidsledige

8,3 % av respondenter oppgir at de er arbeidsledige i undersøkelsen.

4.1 Arbeidsledighet fordelt på kjønn

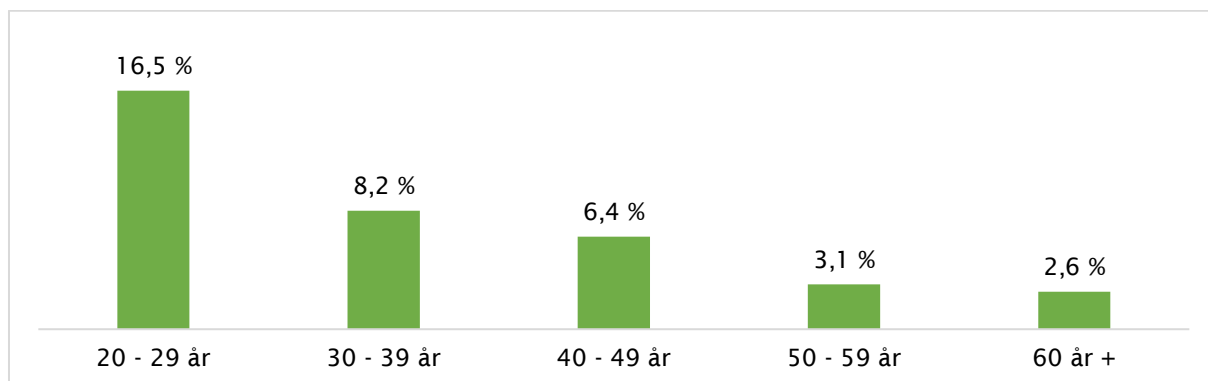
Resultater fra undersøkelsen viser at andelen ledige kvinner er nær dobbel så høy som andel ledige menn. Denne skeivfordeling på kjønnene har vi ikke sett tallfeste seg i de tidligere undersøkelsene AFAG har hatt på ledighet.



Figur 8.: Andel ledige fordelt på kjønn.

4.2 Arbeidsledighet fordelt på alder

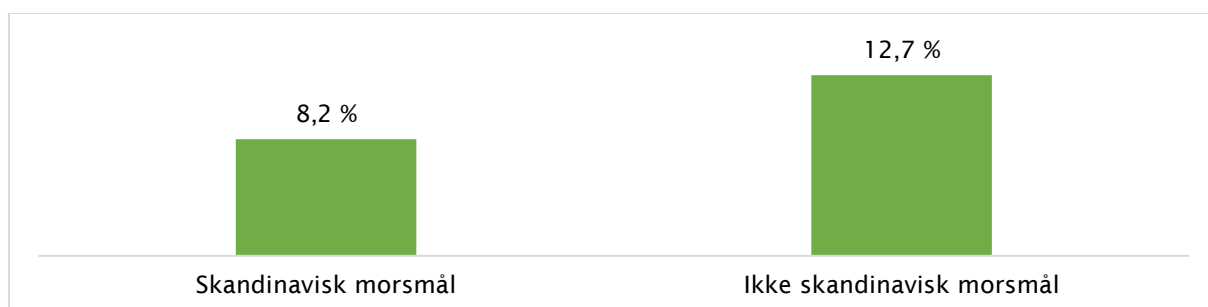
Arbeidsledigheten er høyest blant de unge.



Figur 9.: Andel ledige fordelt på alder.

4.3 Arbeidsledighet fordelt på skandinavisk og ikke-skandinavisk morsmål

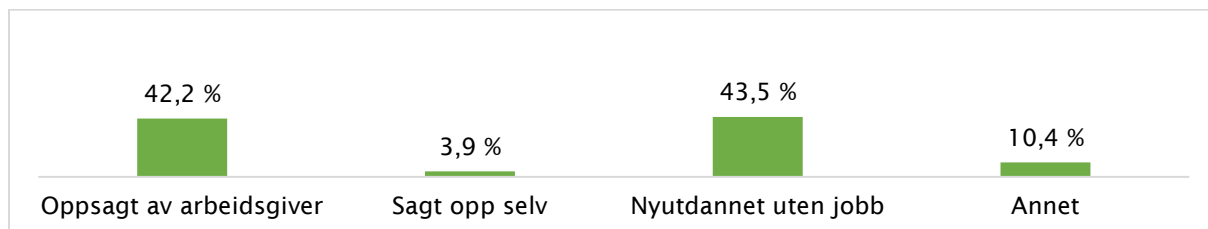
Arbeidstakere som har et ikke-skandinavisk morsmål rammes uforholdsmessig hardt. 12,7 % av de som ikke har et skandinavisk morsmål oppgir at de for tiden er arbeidsledig, sammenlignet med 8,2 % blant de med et skandinavisk morsmål.



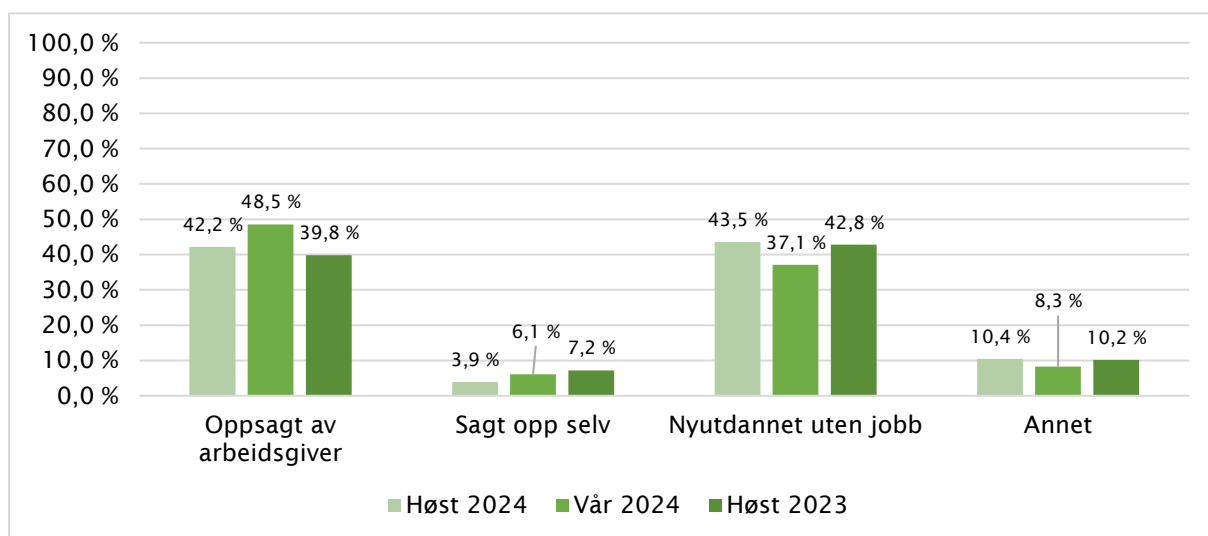
Figur 10.: Andel ledige fordelt på skandinavisk og ikke-skandinavisk morsmål.

4.4 Årsak til ledighet

Likt som ved tidligere undersøkelser er «Oppsagt av arbeidsgiver» og «Nyutdannet uten jobb» de kategoriene som i størst grad representerer de arbeidsledige. 42,2 % oppgir at de er arbeidsledige grunnet oppsigelse og 43,5 % er nyutdannet uten jobb. Øvrige arbeidsledige har sagt opp selv eller oppgir «Annet» som årsak til arbeidsledighet.

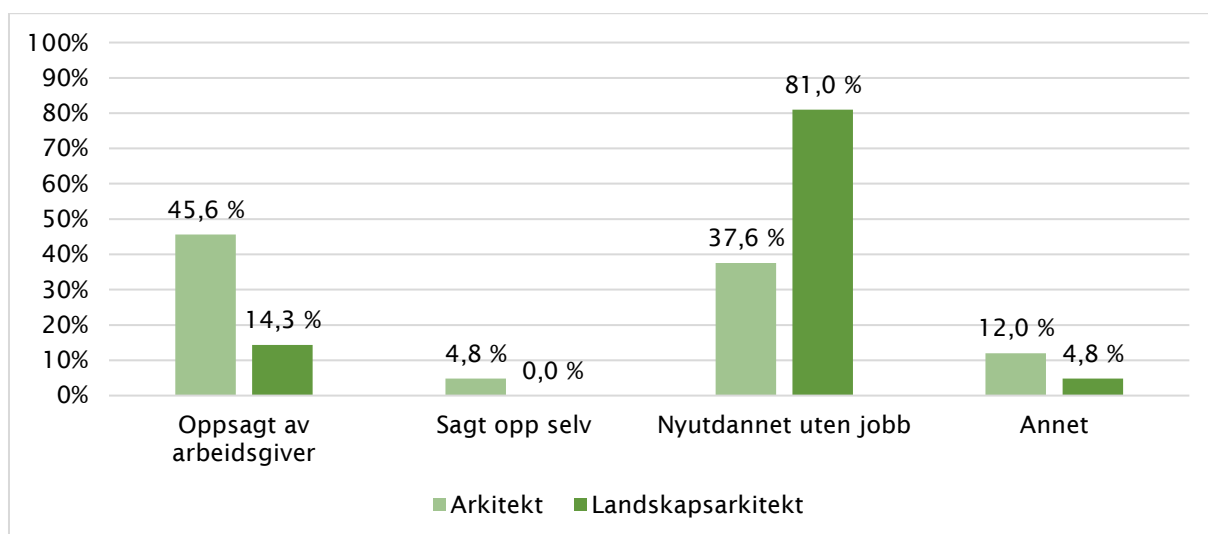


Figur 11.: Hva er årsaken til at du er arbeidsledig?



Figur 12.: Årsak til ledighet, svar fra de tre undersøkelsene.

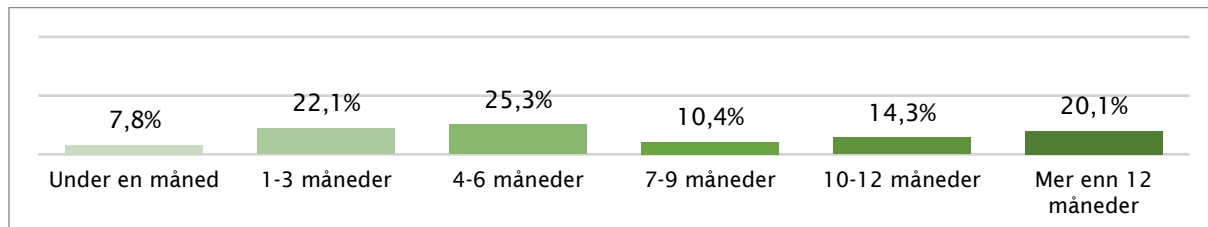
Årsak til arbeidsledighet fordelt på faggruppe viser at arkitekter i størst grad opplever oppsigelser. Arbeidsledighet blant landskapsarkitekter er for over 80 % av respondentene begrunnet med «Nyutdannet uten jobb». Respondentantall for andre faggrupper var for lav til å oppnå brukbar statistikk på årsak til ledighet.



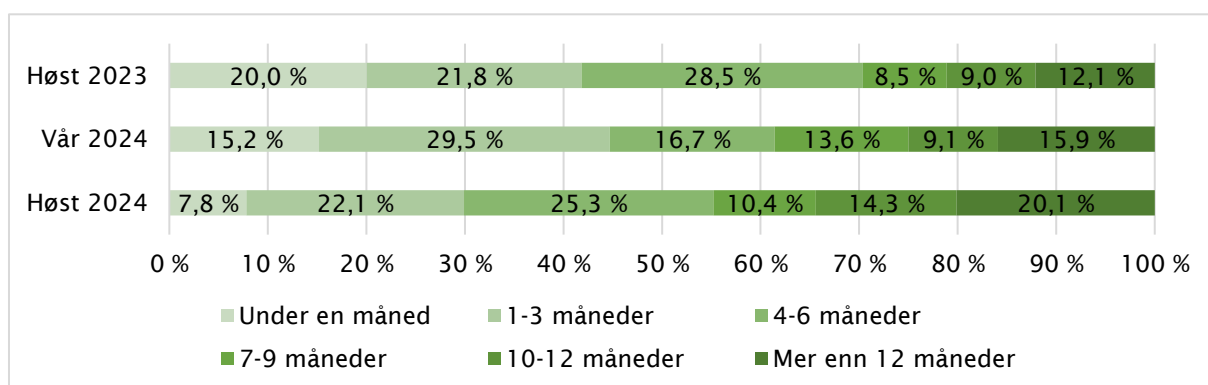
Figur 13.: Årsak til ledighet fordelt på faggruppene arkitekt og landskapsarkitekt.

4.5 Lengde på arbeidsledighet

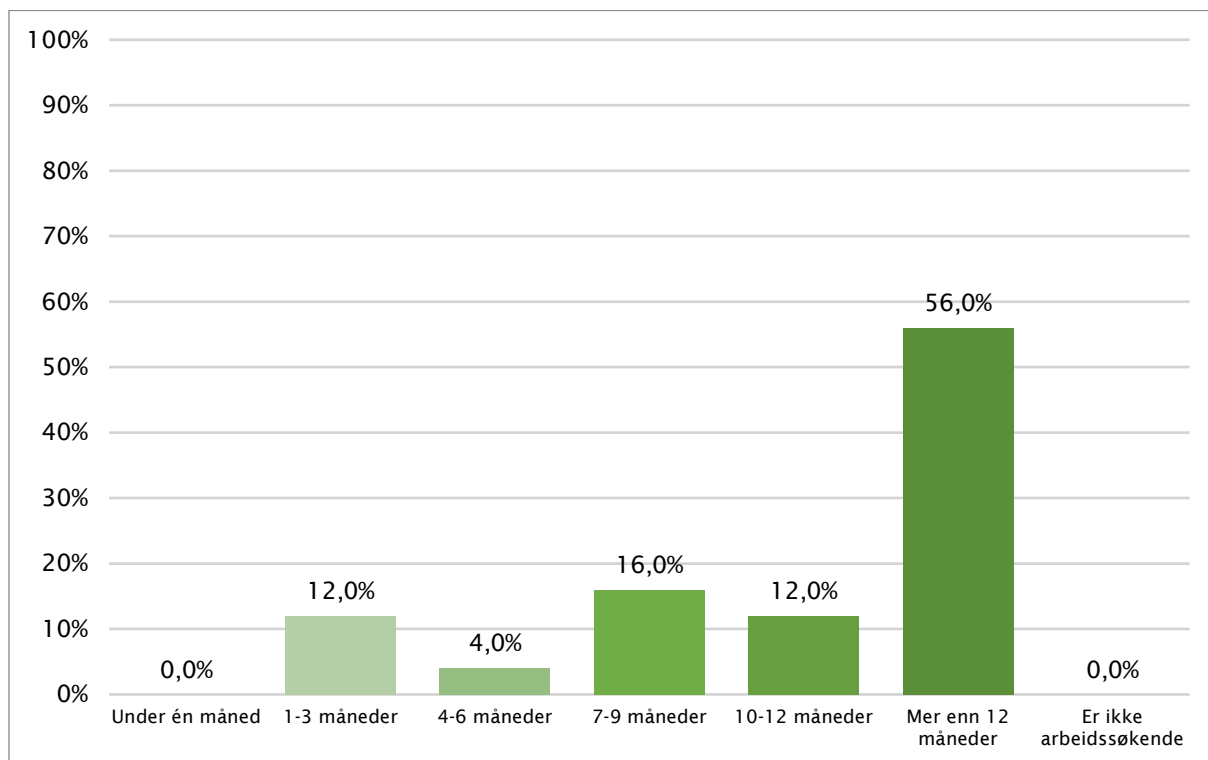
Sammenlignet med tidligere undersøkelser ser vi at en høyere andel har gått ledige lenger enn tidligere. Rundt 20 % svarer nå at de har vært arbeidssøkende i mer enn ett år. I tillegg svarer 56 % av de som jobber i ikke-faglige relevante stillinger begrunnet med at de ikke har lyktes i å få relevant stilling, at de har vært arbeidssøkende i over ett år.



Figur 14.: Hvor lenge har du vært arbeidssøkende?



Figur 15.: Lengde på arbeidsledighet, svar fra de tre undersøkelsene.



Figur 16.: Hvor lenge har du vært arbeidsledig uten å få faglig relevant stilling?

5 Permitterte

I undersøkelsen oppgir 4,1 % at de for tiden er permittert. Det er ikke store forskjeller fordelt på kjønnene, ei sammenlignet med de som har et skandinavisk morsmål og de som ikke har et skandinavisk morsmål.

5.1 Permitterte fordelt på kjønn

3,5 % av kvinner som har besvart undersøkelsen oppgir å være permittert, mens 5,1 % av menn oppgir at de for tiden er permittert.

5.2 Permitterte fordelt på alder

De i alderen 20 – 39 år samt de over 60 år er overrepresentert blant de permitterte i undersøkelsen.

Aldersgruppe	Respondenter	Prosent permittert
20 – 29 år	169	4,1 %
30 – 39 år	599	5,3 %
40 – 49 år	387	3,1 %
50 – 59 år	224	2,2 %
60 år +	91	5,5 %

Tabell 2.: Permitterte fordelt på aldersgruppe.

5.3 Permitterte fordelt på faggruppe

Det er først og fremst arkitekter og interiørarkitekter vi ser rammes av permitteringer. Ingen landskapsarkitekter eller designere som har svart på undersøkelsen oppgir å være permittert.

Faggruppe	Respondenter	Prosent permittert
Arkitekt	1103	4,9 %
Landskapsarkitekt	233	0,0 %
Interiørarkitekt	57	8,8 %
Planlegger	77	1,3 %
Designer	13	0,0 %
Annet	9	0,0 %

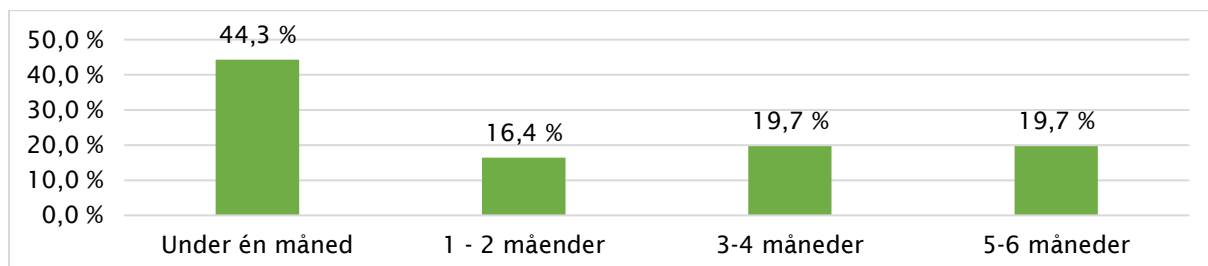
Tabell 3.: Permitterte fordelt på faggruppe.

5.4 Permitterte fordelt på skandinavisk og ikke-skandinavisk morsmål

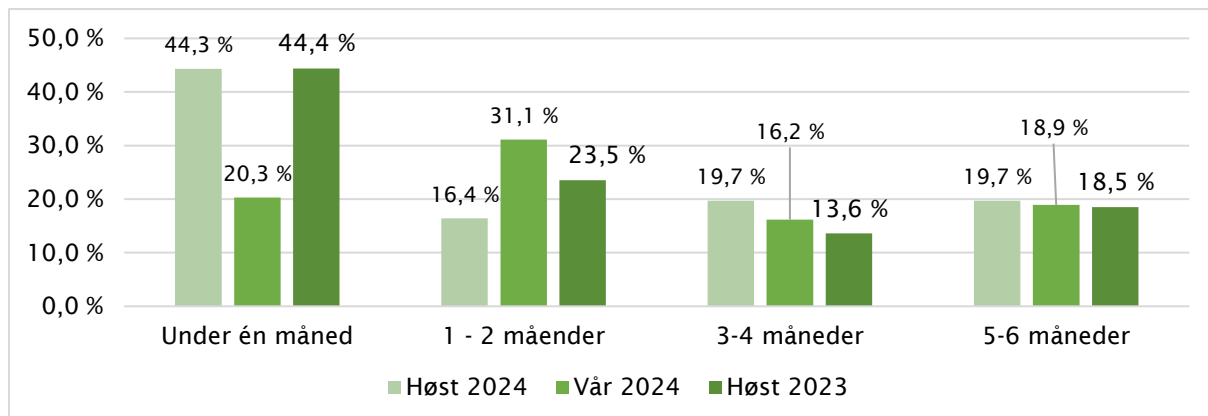
4,2 % av de med skandinavisk morsmål oppgir å være permittert, mens 3,7 % av de som ikke har et skandinavisk morsmål oppgir å være permittert.

5.5 Lengde på permittering

Blant de som er permittert oppgir 44,3 % at de har vært permittert i under én måned, 16,4 % har vært permittert i 1 – 2 måneder, 19,7 % har vært permittert i 3 – 4 måneder og hele 19,7 % har vært permittert i 5 – 6 måneder.



Figur 17.: Hvor lenge har du vært permittert?



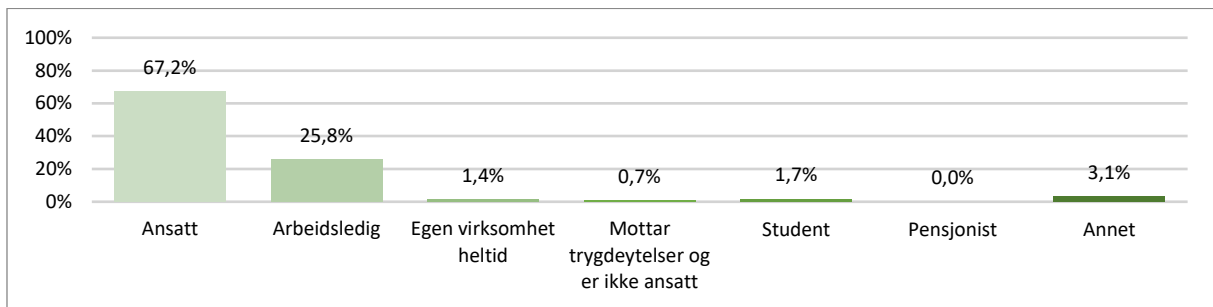
Figur 18.: Lengde på permittering, svar fra de tre undersøkelsene.

5.6 Permittert tidligere

I undersøkelsen oppgir 27,4 % at de tidligere har vært permittert. Av disse har 72,7 % vært permittert én gang tidligere, 21,3 % har vært permittert to ganger tidligere og 6,1 % har vært permittert tre eller flere ganger tidligere.

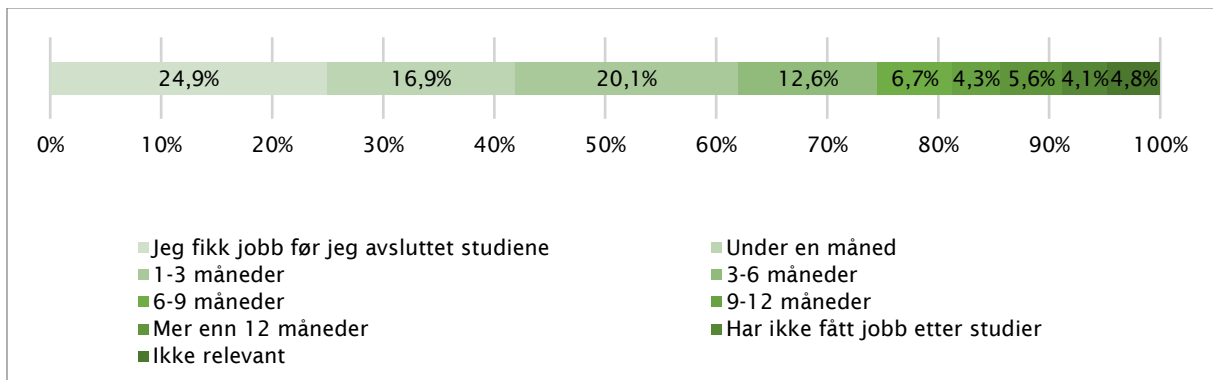
6 Nyutdannede

Grafen under viser en oversikt over arbeidsstatus blant nyutdannede, da har vi inkludert de som fullførte sin utdanning i årene 2022, 2023 og 2024.



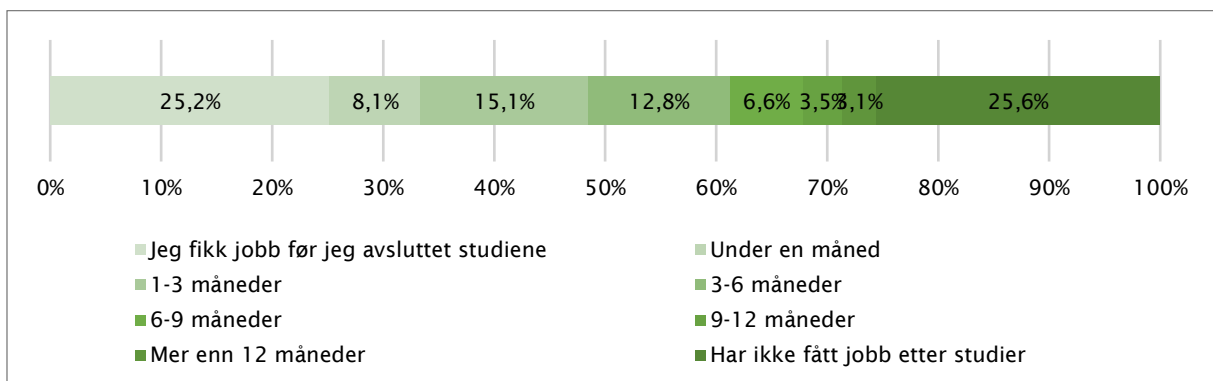
Figur 19.: Arbeidsstatus blant nyutdannede.

Når vi spør alle respondenter om hvor lang tid det tok før de kom i arbeid etter studier svarer 24,9 % av respondentene at de hadde jobb innen de avsluttet studiene, 16,9 % fikk jobb innen en måned etter fullførte studier, 20,1 % fikk jobb i løpet av 1-3 måneder, 12,6 % fikk jobb i løpet av 3-6 måneder, 6,7 % fikk jobb innen 6-9 måneder, 4,3 % fikk jobb innen 9-12 måneder og 5,6 % fikk jobb mer enn et år etter fullførte studier. 4,1 % har ikke fått jobb enda og 4,8 % svarte at dette spørsmålet ikke var relevant. Vi vet ikke om disse svarene dreier seg om jobb i relevant stilling.



Figur 20.: Hvor lang tid tok det før du kom i arbeid etter endte studier?

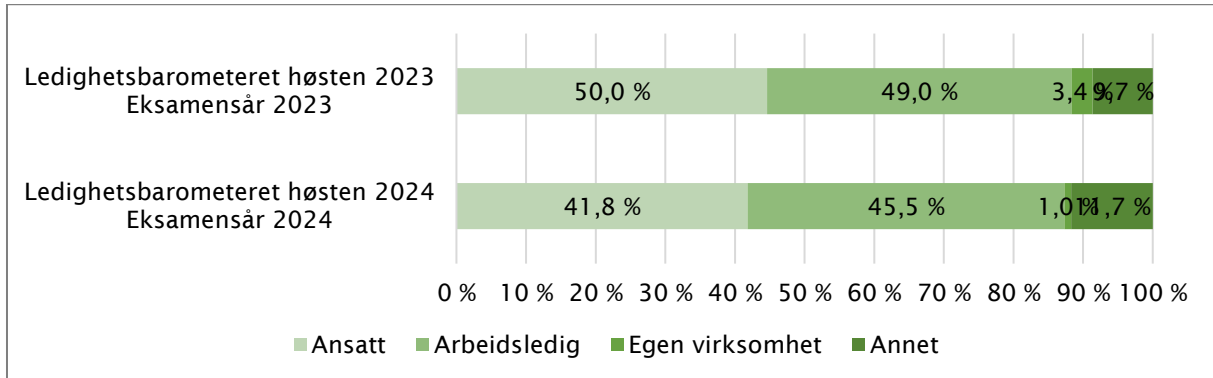
Når vi isolerer nyutdannede (eksamensår 2022, 2023 og 2024) sine svar på samme spørsmål oppgir 25,2 % at de hadde jobb innen de avsluttet studiene, 8,1 % fikk jobb innen en måned etter fullførte studier, 15,1 % fikk jobb i løpet av 1-3 måneder, 12,8 % fikk jobb i løpet av 3-6 måneder, 6,6 % fikk jobb innen 6-9 måneder, 3,5 % fikk jobb innen 9-12 måneder og 3,1 % fikk jobb mer enn et år etter fullførte studier. 25,6 % har ikke fått jobb. Vi vet heller ikke om disse svarene dreier seg om jobb i relevant stilling.



Figur 21.: Arbeid etter studier, svar fra nyutdannede.

Vi gjennomførte ledighetsbarometeret for første gang høsten 2023. Når vi sammenligner resultater fra de som ble ferdig utdannet i 2023, og de tallene vi fikk på undersøkelsen i 2023 med resultater fra årets undersøkelse og fra de som fullførte sin utdanning i år ser vi at situasjonen for nyutdannede i 2024 er tilnærmet lik situasjonen på samme tid i fjor.

I 2023 var flere svar mulig og prosentandelene addert blir derfor høyere enn 100.



Figur 22.: Arbeidssituasjon for nyutdannede, svar fra Ledighetsbarometeret høsten 2023 og Ledighetsbarometeret høsten 2024.